

Onderwerp **Zonnepark nabij de Lotten te Hijken****Informatie**

Datum	29 mei 2018	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Michiel de Heer	☐ Financieel adviseur:
Zaaknummer	1118261	☐ Personeelsconsulent:
Portefeuillehouder	Wethouder Schipper	☒ Medewerker bestuur en juridische zaken: B. Rink
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad	☒ Communicatieadviseur: T. Oldengarm
		☐ Inkoopadviseur:
		☒ Afdeling: Ruimte
		☒ Naam medewerker: C. Viersen, G. van der Veen
		☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis**Proces vanaf ter inzage liggen ontwerp VVGB en ontwerp omgevingsvergunning**

Voordat wij het project en de ruimtelijke procedure schetsen geven wij eerst aan wat er tussen ter inzage leggen van de ontwerp stukken en dit voorstel is gebeurd.

In de raadsvergadering van 11 december 2017 is besloten een ontwerp Verklaring van geen bedenkingen (in het vervolg: VVGB) te verstrekken voor het realiseren van een zonnepark aan de Lotten te Hijken. Hierop hebben wij de ontwerp VVGB en ontwerp omgevingsvergunning ter inzage gelegd. De ontwerp stukken hebben tot 1 februari 2018 ter inzage gelegen. In deze periode heeft het vorige college besloten alle besluitvorming over de initiatieven voor zonneparken inclusief dit zonnepark uit te stellen totdat er nader beleid voor zonneparken is gemaakt. Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018 is besluitvorming tot na de verkiezingen uitgesteld. Wij hebben onlangs besloten dat er eerst algemeen en integraal beleid voor duurzame energie komt voordat er over de initiatieven besluitvorming komt. Uitzondering hierop is dat wij wel verder gaan met drie lopende initiatieven voor zonneparken inclusief dit zonnepark aan de Lotten te Hijken, omdat deze vergunningsprocedure voor de Lotten al ver gevorderd is. Wij willen aan aanvrager maar ook aan de omgeving duidelijkheid geven over deze aanvraag.

Het heeft niet onze voorkeur om deze aanvraag te laten wachten op een gebiedsvisie voor heel het gebied rondom de Lotten of op het integrale beleid voor duurzame energie. De huidige opzet van het zonnepark is zodanig dat eventuele toekomstige zonneparken hier goed op aan kunnen sluiten. Ook andere vormen van duurzame energieopwekking zijn in aanvulling op dit park in dit gebied niet uitgesloten, mocht dat wenselijk blijken te zijn.

Omschrijving project

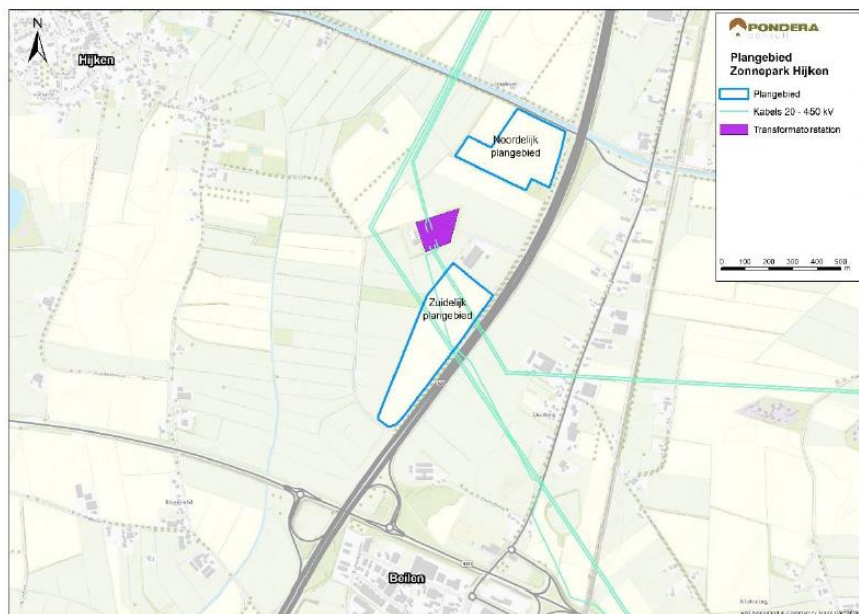
Solarcentury B.V. heeft het voornemen een zonnepark te realiseren in het buitengebied van Hijken ter hoogte van De Lotten en het transformatorstation. Het zonnepark wekt gedurende 25 jaar elektriciteit op uit zonne-energie. Hiermee levert ze een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente Midden-Drenthe. De elektriciteitsopbrengst is goed voor circa 3.250 huishoudens. Het zonnepark bestaat uit twee veldopstellingen van zonnepanelen met bijbehorende infrastructuur en heeft een totale omvang van circa 21 hectare, waarmee men een opgesteld vermogen van circa 13 megawattpiek (MWp) realiseert. Na 25 jaar zal Solarcentury het zonnepark ontmantelen en nemen de eigenaren het gebied weer agrarisch in gebruik.

Opstelling

- De zuidelijke opstelling ligt langs de A28 tussen Hooghalen en Beilen en de noordelijke opstelling in de hoek van de A28 en de zuidzijde van het Oranjekanaal.
- De opstelling is vanwege de stand ten opzichte van de zon op het zuiden gericht.
- De opstelling is twee meter hoog en tussen twee rijen panelen zit bijna vier meter vrije ruimte die voorzien is van gras.
- De transformatorstations zijn tussen de panelen aan de zijkant van de rijen geplaatst om deze zoveel mogelijk aan het zicht te onttrekken.
- Ongeveer een derde van het totale gebied is voorzien van panelen, de overige twee derde is grasland of groen.
- Er is een landschappelijk inpassingsplan gemaakt waarbij zoveel mogelijk rekening is gehouden met het landschap en omwonenden.
- Er komt een antraciet gekleurd hek van twee meter hoog om het park heen en er komen diverse groene elementen onder meer als groene afscheiding tussen het agrarische bedrijf op De Lotten 3 en de opstelling.
- Er is een goede landschappelijke overgang van zonnepark naar de snelweg A28 en naar het Oranjekanaal geborgd door een extra bebouwingsvrije strook tussen park en snelweg en tussen park en Oranjekanaal op te nemen van 20 meter. Solarcentury zaait deze strook in met bloemen en planten.
- Vanwege de belangen van boven- en ondergrondse leidingen zijn de stroken boven en onder de aanwezige leidingen vrij van panelen gehouden.

In onderstaande afbeeldingen is de locatie geduid; een indeling van het plan en een aanzicht van de nieuwe situaties is daaronder opgenomen. Voor details verwijzen wij naar bijgevoegde onderbouwing in bijlage A.

Figuur 1.1 Ligging plangebied

Afbeelding 1: plangebied ten noorden van Beilen en ten oosten van Hijken

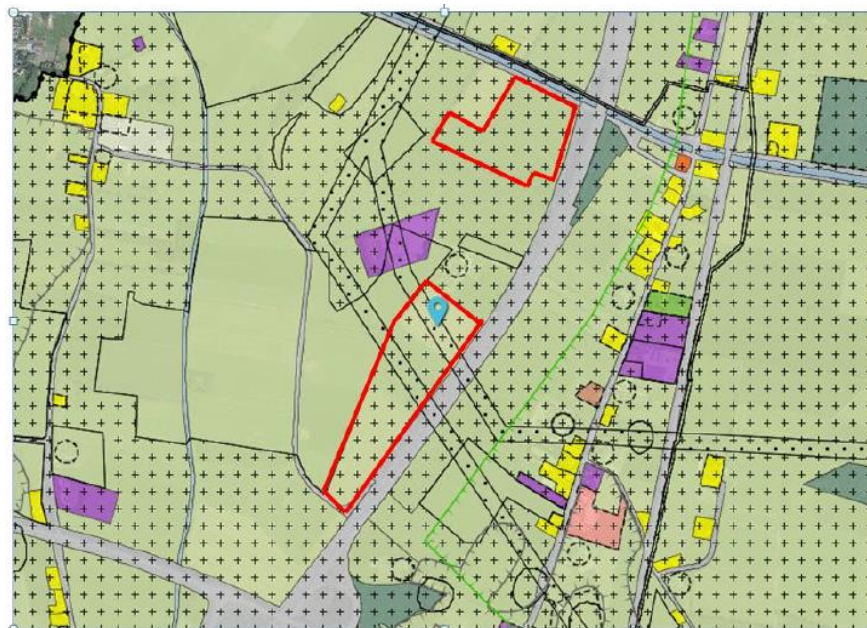
Afbeelding 2: indeling van het zonnepark

Afbeelding 5: Toekomstige situatie noordelijk plangebied vanaf het Oranjekanaal

Bestemmingsplan

De aanvraag ligt in het bestemmingsplan Buitengebied Midden-Drenthe 2012, Correctieve herziening Buitengebied 2014 en 110kV leiding tracé Beilen – Hogeveen. Binnen de agrarische bestemming is het niet toegestaan een zonnepark te realiseren omdat het niet gaat om agrarisch gebruik, maar om industrieel gebruik.

Afbeelding 6: Uitsnede geldend bestemmingsplan

Afwijken van het bestemmingsplan

Wij hebben afgewogen of het wenselijk is mee te werken aan de aanvraag door af te wijken van het bestemmingsplan. Dit kan door gebruik te maken van artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 van de Wabo, de uitgebreide omgevingsvergunningprocedure. Solarcentury heeft een ruimtelijke onderbouwing opgesteld waarin gemotiveerd is dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening en een landschappelijk inpasbare uitvoering. Wij stemmen in met deze onderbouwing. De aanvraag past in het in 2016 door de raad vastgestelde beleid voor grondgebonden zonnepanelen. Op basis van de ruimtelijke onderbouwing en gelet op onze doelstelling om bij te dragen aan het opwekken van duurzame energie willen wij medewerking aan het plan verlenen.

Overleg waterschap

Solarcentury heeft vooroverleg gevoerd met het waterschap. Het plan past binnen het beleid van de provincie.

Overleg provincie Drenthe

Wij hebben uitvoerig over het plan gesproken met de provincie Drenthe, met name over de landschappelijke inpassing. De provincie heeft een schriftelijke reactie gezonden dat de aanvraag voldoet aan de provinciale verordening en de omgevingsvisie. De reactie is bijgevoegd.

Overleg direct aanwonenden

In de periode voorafgaand aan het ter inzage liggen van het ontwerp besluit heeft aanvrager diverse gesprekken gevoerd met direct omwonenden. Ook is vanwege ingediende zienswijzen door direct aanwonenden en een grondeigenaar met hen actief contact opgenomen. Er zijn gesprekken gevoerd, telefonisch en in het gemeentehuis, om partijen tot elkaar te brengen. Bij één partij heeft dit tot het intrekken van de zienswijze geleid, bij een andere betrokkene tot enige maar onvoldoende overeenstemming om de zienswijze in te trekken en met de twee andere partijen is geen overeenstemming bereikt waardoor zij hun zienswijze handhaven. Meer over dit punt hebben wij verderop in dit voorstel beschreven onder 'draagvlak'.

Overleg dorpen in de omgeving

Op 10 november 2017 heeft Solarcentury een informatieve brief aan de buurtverenigingen in Hijken, Hooghalen en Halerbrug gestuurd. Op 19 december 2017 voerde ze overleg met de buurtvereniging Hijbel uit Hijken, op 9 januari 2018 met de buurtvereniging Hooghalen en op 15 januari 2018 met de buurtvereniging Halerbrug. De verenigingen hebben aangegeven dat zij uiteindelijk niet degene zijn die moet aangeven of ze akkoord zijn met het plan, ze vinden dat dat niet hun rol is.

Advies welstandscommissie

De aanvraag hebben wij ter advisering voorgelegd aan de welstandscommissie. De commissie heeft, nadat enkele suggesties van haar kant door Solarcentury zijn verwerkt, geoordeeld dat het plan op zichzelf en in relatie met de directe omgeving passend is en heeft een positief advies afgegeven.

Ontwerp Verklaring van geen bedenkingen (VVGB)

De raad heeft zoals hierboven aangegeven op 11 december 2017 de ontwerp verklaring van geen bedenkingen (VVGB) afgegeven onder de voorwaarde dat er voldoende draagvlak gecreëerd wordt. Dit onderwerp draagvlak bespreken wij verderop in dit voorstel.

Ontwerp stukken ter inzage - zienswijzen

Vervolgens hebben wij in december 2017 het ontwerp besluit tot verlening van de

omgevingsvergunning en de ontwerp VVGB gepubliceerd en ter inzage gelegd. In de periode van terinzagelegging zijn vier zienswijzen en een ambtshalve reactie vanwege een informele reactie van Enexis ingediend. Een samenvatting en een afweging van de zienswijzen en de ambtshalve reactie is opgenomen in bijgevoegde nota zienswijze.

Voorstel

Toelichting voorstel

Wij stellen voor om de definitieve verklaring van geen bedenkingen te verstrekken zodat wij de omgevingsvergunning kunnen verlenen. De volgende redenen zijn hiervoor aanwezig.

De zienswijzen geven geen reden de VVGB niet te verlenen

De conclusies van de zienswijzen zoals die in bijgevoegde nota zienswijzen staan zijn hieronder weergegeven. Er zijn ondanks de beperkte aanpassingen geen redenen de VVGB en de vergunning niet te verlenen.

1. Tennet
De zienswijze geeft geen aanleiding het ontwerp besluit aan te passen (de zienswijze is ingetrokken).
2. Mevrouw Bel-Nijlunsing
De zienswijze geeft geen aanleiding het ontwerp besluit aan te passen.
3. Maatschap Hunse
Wij zullen de voorwaarden ten aanzien van de tijdelijkheid van de vergunning vervangen door de volgende tekst (cursief de aanvullingen):
De omgevingsvergunning voor zowel de activiteit bouwen als de activiteit planologisch strijd gebruik kent een instandhoudingstermijn van 25 jaar na ingebruikname van het park. Na deze periode dient het agrarische gebruik weer hersteld te worden conform de geldende agrarische bestemming. Daartoe dienen in ieder geval de zonnepanelen, de transformatorgebouwen en andere bijkomende bouwwerken verwijderd te worden en verwijderd te blijven.
4. Dhr. Smit
De zienswijze geeft geen aanleiding het ontwerp besluit aan te passen. Overigens heeft de heer Smit het perceel onlangs verkocht.
5. Ambtelijke aanpassing
Na overleg met Enexis is de situatietekening en opstelling van enkele panelen gewijzigd. Enexis heeft verklaard met de wijziging in te stemmen.

Draagvlak

De raad heeft aangegeven een ontwerp VVGB af te geven onder de voorwaarde dat bij een voorstel over de definitieve VVGB ook een afweging moet zitten over voldoende lokaal draagvlak in de omgeving van het te realiseren zonnepark nabij de Lotten te Hijken. Deze afweging nemen wij hieronder op.

Uitspraak Raad van State

Allereerst merken wij in algemene zin op dat draagvlak juridisch gezien geen afweging is binnen een ruimtelijke procedure. Daarin kunnen alleen ruimtelijk relevante aspecten afgewogen worden, zoals het milieu, landschap of externe veiligheid. Draagvlak is geen ruimtelijk relevant aspect. Een besluit om wel of geen medewerking aan een omgevingsvergunning kan juridisch gezien dan ook niet afhangen van draagvlak. Dit is onlangs, op 21 februari 2018, ook door de Raad van State uitgesproken in de zaak windpark Oostermoer. Zij geeft hierin aan dat er geen wettelijke regel is die bepaalt dat

een ruimtelijk plan een ontwikkeling alleen mogelijk mag maken als daarvoor voldoende draagvlak in de omgeving bestaat. Het eventueel ontbreken van draagvlak bij bewoners en belangenorganisaties in het gebied betekent op zichzelf niet dat wij de omgevingsvergunning niet mogen verlenen.

Draagvlak De Lotten

Het feit dat er slechts drie zienswijzen zijn ingediend geeft al een indicatie van het aanwezige lokale draagvlak. Daarnaast zijn er vanuit de diverse overleggen en de informatieavond geen zwaarwegende bezwaren naar voren gebracht. Solarcentury heeft de nodige moeite gedaan om de omgeving en direct betrokkenen tijdig te informeren over het project. Ook zijn er mogelijkheden tot participatie in het project. Daarnaast ondersteunt Solarcentury de dorpen in de omgeving met duurzame investeringen.

In onderstaand overzicht geven wij aan welke inspanningen Solarcentury verricht heeft om tot draagvlak te komen, in paragraaf 6.2 van de ruimtelijke onderbouwing is dit toegelicht.

- **Grondeigenaren:**
De eerste contacten met de grondeigenaren over het idee van een zonnepark vinden plaats eind 2016.
- **Direct omwonende De Lotten 3 te Hijken:**
Er is contact gelegd met de direct aangrenzende grondeigenaar/aanwonende met de vraag of hij wilde participeren in het project (eind 2016), dat bleek niet het geval te zijn. In juni, juli, september en december 2017 is op diverse wijzen contact met hem gezocht om in gesprek te komen over het project. Uiteindelijk heeft er op 4 december 2017 en 24 januari 2018 een gesprek tussen Solarcentury en omwonende plaatsgevonden, waarbij de gemeente ook aanwezig was. Dit heeft evenwel niet geleid tot overeenstemming tussen Solarcentury en omwonende.
- **Omwonenden tegenover het noordelijke perceel:**
Ook met een andere omwonende die vanuit hun woning direct zicht heeft op het noordelijke plandeel heeft Solarcentury meerdere gesprekken gevoerd om tot overeenstemming te komen, dit was in januari, februari en maart 2018. Wel is meer begrip ontstaan voor het project en hebben partijen op onderdelen overeenstemming bereikt, maar de mening over het project is zodanig principeel dat totale overeenstemming niet te bereiken is.
- **Overige bewoners in de omgeving:**
Op 10 november 2017 heeft Solarcentury een afschrift van de brief aan de dorpen gestuurd aan de overige drie direct omwonenden in de buurt. Hier is geen reactie op gekomen.
- **Grondeigenaar naast het noordelijke perceel:**
Solarcentury heeft diverse telefonische gesprekken gevoerd met de grondeigenaar om tot een ontmoeting te komen. Dit heeft helaas geen succes gehad, de grondeigenaar wenst niet om tafel te gaan met Solarcentury. Hij heeft een zienswijze ingediend. Overigens is in april 2018 het stuk gegrond aan een derde verkocht. Met deze eigenaar heeft Solarcentury gesproken en eerstgenoemde zou geen problemen met het zonnepark hebben.
- **Dorpen in de directe omgeving:**
Zoals hierboven is omschreven heeft Solarcentury met drie dorpsbelangen gesproken. Bovendien heeft Solarcentury als geste met de dorpsverenigingen voorgesteld om € 5.000,- beschikbaar te stellen voor de aanschaf van een warmtepomp voor het dorps huis in Hijken en dat elk dorp een twaalfstal zonnepanelen ter beschikking krijgt. De dorpen hebben hiermee ingestemd zodat ze het duurzame karakter van de dorpen kunnen vergroten.
- **Jeugdsozen**
Solarcentury heeft aan de beide jeugdsozen (in Hijken en Hooghalen) aangeboden om

€5.000,- aan obligaties in het zonnepark te schenken. Dit vanuit de gedachte dat jongeren een cruciale schakel zijn in het leveren van een duurzame bijdrage aan de energietransitie en een vitale samenleving. Als het zonnepark er eenmaal staat zal Solarcentury een open dag voor de jeugd organiseren om zo de mogelijkheden en noodzaak om duurzame energie op te wekken onder de aandacht te brengen. De enige voorwaarde die aan de schenking wordt gesteld is dat jeugdsozen hieraan redelijkerwijs hun medewerking verlenen. De jeugdsozen hebben hiermee ingestemd.

- **Energie Coöperatie Hooghalen (ECH):**
Solarcentury werkt samen met de ECH om dit project te promoten en de band met de dorpen te stimuleren.
- **Participatie middels obligaties:**
Voor iedereen is het mogelijk om door obligaties te participeren in het project. De uitgifte van de obligaties gaat via de ECH. De deelname via obligaties is beperkt tot in totaal € 50.000,-.
- **Algemene berichtgeving:**
Op 20 december 2017 heeft Solarcentury een persbericht rondgestuurd waarin ze de inloopavond op 17 januari 2018 aankondigen. De publicatie stond in de Veldenkrant, de krant van Midden-Drenthe en Oes Hieker. Ook heeft de gemeente op 20 december 2017 een publicatie verzorgd van het ter inzage liggen van het ontwerp besluit omgevingsvergunning en ontwerp VVGB voor het project.
- **Inloopavond:**
Op 17 januari 2018 organiseerde Solarcentury samen met de ECH een inloopavond voor belangstellenden en met name de directe omgeving gehouden in het dorpshuis in Hijken.
- **Commissie Ruimte en Groen**
Op 29 november 2017 hebben een direct omwonende en de ECH ingesproken bij de commissie Ruimte en Groen. Op verzoek van deze commissie heeft Solarcentury op 24 januari 2018 een informerende presentatie in de commissie gehouden over het plan.

In de bijlagen is ons voorstel voor de definitieve VVGB opgenomen evenals de (hierna te verlenen) omgevingsvergunning met bijbehorende voorwaarden en overwegingen.

Alternatieven

De raad kan besluiten geen VVGB af te geven. In dat geval kunnen wij de omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan en voor het onderdeel bouw niet verlenen en gaat het project niet door. Dit zou niet in lijn zijn met de eerder verstrekte ontwerp VVGB en ontwerp besluit tot vergunningverlening. Er is in zeker zin sprake van opgewekt vertrouwen dat de vergunning verleend zou worden. Er kan wel op een voorgenomen besluit teruggekomen worden maar dan dienen zwaarwegende ruimtelijke argumenten, bijvoorbeeld vanuit een ingediende zienswijze of vanwege nieuwe feiten of omstandigheden, daar de basis voor te zijn. Hier is in dit geval geen sprake, er is sprake van een goede ruimtelijke ordening. Ook kan een concrete doorgevoerde beleidswijziging aanleiding geven een ander besluit te nemen. Een voorgenomen beleidsoverweging, zoals in dit geval voor zonneparken, is echter onvoldoende concreet.

Randvoorwaarden

Solarcentury heeft alle betrokken randvoorwaarden in de ruimtelijke onderbouwing benoemd en onderbouwd. Wij verlenen de omgevingsvergunning voor een periode van 25 jaar. Na deze periode dient Solarcentury het agrarische gebruik weer te herstellen volgens de geldende agrarische bestemming. Dit houdt in dat ze de zonnepanelen, de transformatorgebouwen en andere

bijkomende gebouwen en bouwwerken blijvend verwijderen. Dit nemen we op als voorwaarde bij de vergunning.

Risico's

Op het moment dat een besluit over de vergunning uitgesteld wordt of als er een weigeringsbesluit komt kan dit aanleiding zijn voor aanvrager om een schadeclaim vanwege gedane investeringen voor dit project in te dienen. Wij verwachten dat dit echter niet toegekend zal worden omdat het een investeringsrisico van aanvrager is om bepaalde investeringen te doen voor het verkrijgen van een vergunning.

Financiële gevolgen

Er zijn geen financiële gevolgen nu alle eventuele bijkomende planschadekosten voor rekening van Solarcentury komen. Wij hebben hierover met hen een planschadeovereenkomst gesloten. Ook heeft Solarcentury onlangs een planschaderisicoanalyse laten uitvoeren, zodat op voorhand een verwachting van eventuele planschade bekend is. De uitkomst hiervan is dat de schade nihil zal zijn. Wij hebben het rapport bijgevoegd. Zoals hierboven omschreven zorgt Solarcentury er op verschillende manieren voor dat de omgeving ook baat heeft bij het plan.

Personele gevolgen

N.v.t.

Duurzaamheid

De raad heeft beleid voor grondgebonden zonnepanelen vastgesteld. Hierbinnen past het verzoek. Het realiseren van een zonnepark draagt bij aan de verdere verduurzaming van de energieopwekking. De elektriciteitsopbrengst is goed voor circa 3.250 huishoudens. De omgeving kan ook participeren in het zonnepark in de vorm van obligaties tegen een aantrekkelijk rendement. Solarcentury geeft de obligaties uit via de Energie Coöperatie Hooghalen. Ook verstrekt de Solarcentury aan het dorpshuis in Hijken een warmtepomp, en krijgen de buurten Hijken, Hooghalen en Halerbrug zonnepanelen aangeboden waardoor men duurzaam energie opwekt. De jeugdsozen van Hijken en Hooghalen ontvangen van Solarcentury obligaties in het park waardoor ook voor de jongere generatie een stuk bewustwording van en betrokkenheid bij duurzame energie gecreëerd is.

Publicatieniveau

Openbaar.

Overig

Wanneer de raad in de vergadering van 28 juni 2018 de VVGB verleend, kunnen wij de omgevingsvergunning verlenen. Vervolgens kan Solarcentury een verzoek om SDE+ subsidie bij het Rijk indienen. Dit kan dan gebeuren in de najaarsronde van 2018 (oktober). Als de raad pas in een vergadering na 28 juni 2018 een besluit over de VVGB neemt, kan men in maart 2019 een SDE+ subsidie aanvragen. De verwachting is dat de subsidiebedragen in 2019 substantieel lager zijn dan in 2018. Dit heeft gevolgen voor de uitvoerbaarheid van het plan, alhoewel de verwachting is dat ook dan nog sprake zal zijn van een uitvoerbaarheid plan.

Vervolgprocedure/communicatie

Het besluit tot vergunningverlening verlening van de vergunning en uw definitieve VVGB publiceren wij in de Staatscourant, de gemeentelijke website, de krant van Midden-Drenthe en op de website ruimtelijkeplannen.nl.

De besluiten liggen gedurende zes weken voor beroep ter inzage. Wanneer niemand hier gebruik van maakt treedt het besluit in werking. Dient iemand wel beroep in, dan kan desondanks de bouw van het park beginnen tenzij een belanghebbende een voorlopige voorziening aanvraagt. In dat geval is de werking van het besluit geschorst totdat de rechter een uitspraak hierover doet en geen voorziening toekent dan wel totdat in de bodemprocedure uitspraak is gedaan.

Solarcentury kan de SDE+-subsidie op basis van de verleende vergunning aanvragen, de omgevingsvergunning hoeft nog niet onherroepelijk te zijn.

Bijlagen

- Bijlage A: aanvraag omgevingsvergunning inclusief diverse bijlagen zonnepark Hijken
- Bijlage B: nota van zienswijzen zonnepark Hijken
- Bijlage C: planschaderisicoanalyse zonnepark Hijken
- Bijlage D: beschikking met overwegingen en voorwaarden zonnepark Hijken
- Bijlage E: concept verklaring van geen bedenkingen (VVGB) 28-06-18 zonnepark Hijken
- Bijlage F: concept raadsbesluit 28-06-18 VVGB zonnepark Hijken